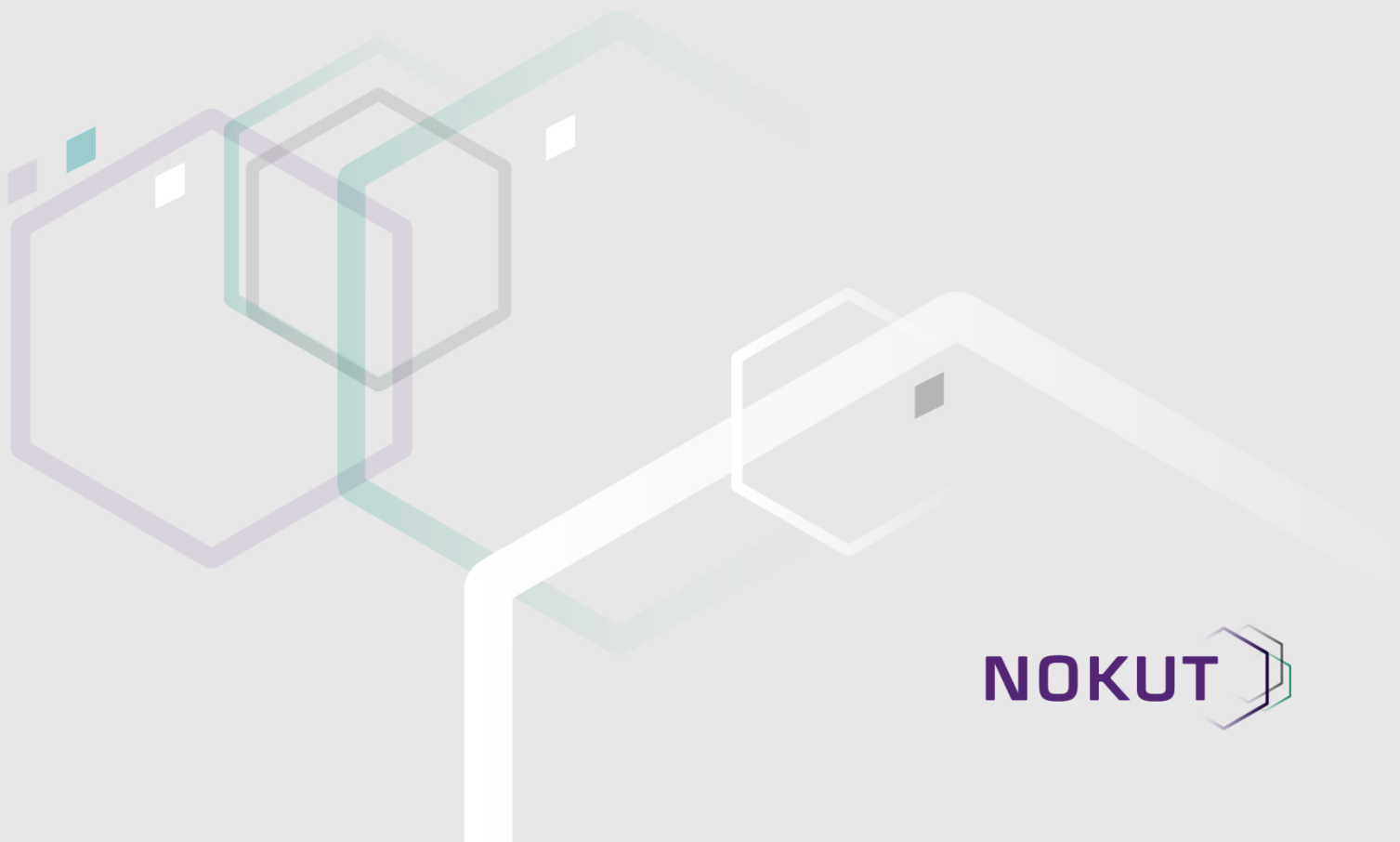

NOKUTs tilsynsrapporter

Psykisk helsearbeid og rusarbeid

Vesentlig endring av den allerede godkjente
fagskoleutdanningen *psykisk helsearbeid* ved Fagskolen Oslo
Akershus

Mai 2015

NOKUT

Tilbyder/Utdanningssted:	Fagskolen Oslo Akershus / Kuben yrkesarena, Oslo
Utdanningstilbudets navn:	Psykisk helsearbeid og rusarbeid (nytt navn)
Nivå/fagskolepoeng:	60
Undervisningsform:	Stedbasert
Sakkyndige:	Hanne Ekroll og Birgitte Bjørngaard
Dato for vedtak:	18.05.2015
NOKUTs saksnummer	14/504

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er til stede for videre behandling jevnfør fagskoletilsynsforskriften § 3-1. I den innledende vurderingen ser NOKUT blant annet på om styringsordning og reglement er tilpasset utdanningstilbudet og om tilbyder har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillende forutsetningene for behandling blir videre vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot de faglige kravene i fagskoletilsynsforskriften §§ 3-2 – 3-8.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Sykepleier, Hanne Ekroll, Ullevaal universitetssykehus
- Avdelingsleder Birgitte Bjørngaard, Lukas fagskole og kurscenter

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes et utkast til tilsynsrapport (kapittel 3 i denne rapporten) til tilbyder for kommentarer. Tilbydere kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer tilbakemeldingen fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. Tilbyder plikter å gjennomføre utdanningstilbudet slik det fremgår av denne rapporten og søknaden som ligger til grunn. Studenter kan lese rapporten for å få inntrykk av hvilken utdanningskvalitet de kan forvente. Yrkeslivet og andre samfunnsgrupper kan også orientere seg om den sluttkompetansen studentene sitter igjen med, og innholdet i utdanningen.

NOKUT, 18. mai 2015

Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Informasjon om søkeren	1
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningen	1
2	Innledende vurdering	2
2.1	Oppsummering	2
2.2	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	2
2.3	Konklusjon etter innledende vurdering	4
3	Sakkyndig vurdering av utdanningen	5
3.0	Oppsummering	5
3.1	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	5
3.2	Læringsutbytte (§ 3-2)	7
3.3	Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3).....	8
3.4	Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4).....	12
3.5	Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5).....	13
3.6	Konklusjon etter sakkyndig vurdering	15
4	Tilsvarsrunde	17
4.1	Søkerens tilbakemelding.....	18
4.2	Sakkyndig tilleggsvurdering.....	20
4.3	Endelig konklusjon fra sakkyndig komité	21
4.4	NOKUTs tilleggsvurdering	22
5	Vedtak	23
6	Dokumentasjon	23
	Vedlegg 1:.....	24

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningen

Fagskolen Oslo Akershus søkte NOKUT 14. september 2014 om godkjenning av vesentlig endring av fagskoleutdanningen *psykisk helsearbeid*. Utdanningen ble godkjent av NOKUT den 23. juni 2006, jf. NOKUTs sak 13/254. Utdanningen er på 60 fagskolepoeng som gis på deltid over 2 år. Undervisningen gis i Oslo. Tilbyder søker om å endre innhold og navnet på utdanningen til *psykisk helsearbeid og rusarbeid*.

Søker har allerede følgende godkjente fagskoleutdanninger:

- *BIM-tekniker, fordypning konstruksjon og fordypning installasjon*
- *bygg*
- *demens og alderspsykiatri*
- *elkraft*
- *helse, aldring og aktiv omsorg*
- *helseadministrasjon*
- *klima, energi og miljø i bygg*
- *kreftomsorg og lindrende pleie*
- *oppvekstfag*
- *psykisk helsearbeid*
- *rehabilitering*
- *servicetekniker*
- *veiledning for helse- og omsorgspersonell*
- *verkstedsledelse*

NOKUT har gjennomgått søkers nettsider, <http://www.fagskolen.oslo.no>. Tilbyder gir på nettsidene informasjon om utdanningen de har søkt godkjenning for. Informasjonen er i samsvar med søknadens innhold og godkjenningsstatus i NOKUT.

Nettsidene inneholder ikke informasjon som kan føre til misforståelse om bruk av fagskolebegrepet, men tilbyder må sørge for at hjemmesidene er oppdaterte og gir korrekt informasjon. Navnene «Fagskolen i Oslo» og «Fagskolen Oslo Akershus» brukes fortsatt om hverandre på nettsidene. Det som står på hjemmesidene om enkelte tidligere godkjente utdanninger stemmer ikke overens med informasjonen NOKUT har: For eksempel presenteres utdanningen som ble godkjent med navnet *veiledning for helse- og omsorgspersonell* med navnet «Veiledning» eller «Veiledningsstudiet» på nettsidene (og i studieplanen for utdanningen som ligger på nettsidene).

Det er som står på nettsidene om «inntakskrav» på utdanningene er ikke tilfredsstillende. Realkompetansevurdering nevnes ikke på alle. Der det nevnes, fremgår det ikke at det skal vurderes i forhold til det formelle opptakskravet. Mange steder står: «Det kan i spesielle tilfeller gjøres unntak for søkere som ikke har formell kompetanse [...]» Fagskoletilsynsforskriften fastsetter at søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse. Formuleringen må derfor endres.

Vi anbefaler at det av studiestedenes nettsider fremgår at Fagskolen Oslo Akershus er tilbyder som står ansvarlig for utdanningene.

2 Innledende vurdering

Teksten i dette kapittelet er NOKUTs administrative vurdering av de grunnleggende forutsetningene som må være oppfylt for kunne tilby fagskoleutdanning. Noen av kravene vurderes både av NOKUTs administrasjon, og den sakkyndige komiteen. Der det forekommer «vi» i kapittel 2, er det et uttrykk for NOKUTs administrasjon. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

Vi gjør oppmerksom på at vurderingen av tidligere godkjente kvalitetssikringssystem, styringsordninger og reglement vil være begrenset. NOKUT kan derfor senere påpeke feil og mangler dersom vi ved et fremtidig gjennomsyn avdekker det, selv om vi i denne søknadsrunden skulle finne at kvalitetssikringssystem, styringsordninger og/eller reglement tilfredsstillende oppfyller kravene.

2.1 Oppsummering

Vi har tidligere vurdert om dere oppfyller de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning i henhold til § 3.1 i fagskoletilsynsforskriften. Søknaden går videre til sakkyndig vurdering, ettersom vi vurderer forutsetningene som tilfredsstillende oppfylt, i den forstand at de manglene som forekommer vil kunne rettes opp i en tilsvarsrunde. Tilbyder må rette opp de påpekte forholdene før en eventuell godkjenning kan vedtas.

2.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

2.2.1 Krav i fagskoleloven med forskrifter

- (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
- a) Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.
 - b) System for kvalitetssikring
 - c) Organisasjon og ledelse. Det er tilbyders styre som er ansvarlig for utdanningen.
 - d) Studentenes læringsmiljø og rettigheter.
 - e) Vitnemål.
 - f) Reglement. Reglementet skal fastsette studentenes rettigheter og plikter, og være utformet slik at det sikrer lik og upartisk behandling.
 - g) Klageinstans. Styret selv fastsetter regler for klagebehandling. Minst én student skal være medlem i klageinstansen.

Vurdering

Grunnlag for opptak

Grunnlaget for opptak ble vurdert som tilfredsstillende da utdanningen ble godkjent av NOKUT 23. juni 2006, jf. NOKUTs sak 05/434.

Kravet er ifølge studieplanen fullført videregående opplæring på utdanningsprogrammet Helse- og oppvekstfag, aktivitørutdanning «eller tilsvarende». Tilbyder bør konkretisere hva som er «tilsvarende» disse to utdanningsretningene. For øvrig finnes det mange retninger innen helse- og

oppvekstfag, blant annet fortterapi og hudpleie, og det er uklart om tilbyder anser alle retningene som relevante for *psykisk helsearbeid og rusarbeid*. Tilbyder bør vurdere å spisse opptakskravet.

Opptak på grunnlag av realkompetanse

Tilbyder bør tydeliggjøre at realkompetansevurdering gjøres i forhold til det formelle opptakskravet.

Det fremgår av studieplanen at det ved realkompetansevurdering vil bli lagt vekt på «søkerens egenvurdering», gitt gjennom et erklæringskjema. Det er imidlertid ikke utdypet hvordan denne vurderingen skal foretas eller hvilke kvalifikasjoner som kreves. Dersom tilbyder ønsker å benytte seg av dette, burde det foreligge konkrete kriterier som søkeren vurderes etter, slik at det er tydelig for søkeren om den har mulighet for opptak. Det er også nødvendig for at fagskolen skal kunne begrunne et avslag på en søknad, på grunnlag av dette kravet.

System for kvalitetssikring

Tilbyder fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT 9. desember 2012, jf. NOKUTs sak 13/269.

I fagskoletilsynsforskriften stilles det tydeligere krav til systembeskrivelsen, og til at tilbyder skal sette mål for kvaliteten i utdanningen. Vi har vurdert om systembeskrivelsen på en tilfredsstillende måte ivaretar de nye kravene. Vi har også vurdert om årsrapporten tilfredsstillende bestemmelsene § 5-1 (5) med merknader.

Systembeskrivelsen og årsrapporten viser at tilbyder har satt mål for kvaliteten i utdanningen, og at kvantitativ informasjon skal indikere om målene er nådd. Det fremgår at tilbyder innhenter tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningene fra studenter, undervisningspersonalet, sensorer og eksterne interessenter. Ledelsen ved fagskolen utarbeider årlig en rapport til styret med en overordnet vurdering av utdanningskvaliteten i utdanningene. Årsrapport for 2012–2013 er vedlagt søknaden. I årsrapporten er utdanningskvaliteten ved utdanningene vurdert på bakgrunn av den informasjonen som er innhentet gjennom kvalitetssikringssystemet.

I brevet vi sendte 29. september 2014, med forslag om sakkyndig komité, fikk tilbyder beskjed om at de i løpet av søknadsrunden må rette opp to forhold ved systembeskrivelsen:

- Tilbyders navn må gjennomgående endres fra Fagskolen i Oslo til «Fagskolen Oslo Akershus» i systemet for kvalitetssikring.
- Datoen for når styret godkjenner den oppdaterte systembeskrivelsen må påføres dokumentet.

Vi presiserer at det ikke bare er navnet som skal endres. Systembeskrivelsen må korrigeres slik at informasjonen om det organisatoriske ved fagskolen fremgår slik tilfellet nå er etter sammenslåingen.

Vi legger også til at det i systembeskrivelsen er henvisninger til NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning. Disse henvisningene må endres, fordi retningslinjene er erstattet av fagskoletilsynsforskriften.

Organisasjon og ledelse

NOKUT har tidligere funnet styringsordningen tilfredsstillende, jf. NOKUTs sak 13/269.

Organisasjonsnummeret som er påført søknaden viser fortsatt til «Fagskolen i Oslo». Tilbyders navn er nå «Fagskolen Oslo Akershus». Tilbyder må korrigere oppføringen i Enhetsregisteret.

Studentenes læringsmiljø og rettigheter

Søknaden dokumenterer på en tilfredsstillende måte hvem som har ansvar for de oppgaver som er beskrevet i fagskoleloven § 4, og som påvirker studentenes rettigheter. Det kommer tydelig frem at styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø.

Vitnemål

Tilbyders mal for vitnemål inneholder all nødvendig informasjon. Vitnemålet tilfredsstiller kravene i fagskoleloven med forskrifter.

Tabellen med beskrivelse av de ulike karakterene ville kanskje kommunisert bedre om den hadde en overskrift. Tilbyder bør gi fremstillingen av karakterene en forklarende overskrift.

Reglement

NOKUT har tidligere funnet reglementet tilfredsstillende, jf. NOKUTs sak 14/380.

Tilbyder fikk med vedtaket i 14/380 beskjed om å fjerne setningen: «Søkerne kan be om begrunnelse for avslag på søknad om opptak ved henvendelse til skolen.» Denne henger fortsatt igjen og må nå fjernes i løpet av søknadsrunden.

Klageinstans

I fagskoletilsynsforskriften stilles det krav om at det skal være en studentrepresentant med personlig vara i klageinstansen. Hos tilbyder er en særskilt klagenemnd klageinstans. Det fremgår tydelig at det er en studentrepresentant i klagenemnden, og at denne har personlig vara. Kravet er tilfredsstillende oppfylt.

2.3 Konklusjon etter innledende vurdering

Søknaden går videre til sakkyndig vurdering.

Tilbyder må imidlertid

- korrigere opptakskravet
- korrigere systembeskrivelsen, slik at navn på tilbyder og innhold i beskrivelsen stemmer med virkelighetsbildet etter sammenslåingen
- i reglementet, fjerne setningen: «Søkerne kan be om begrunnelse for avslag på søknad om opptak ved henvendelse til skolen.»
- erstatte henvisninger til «NOKUTs retningslinjer [...]» med fagskoletilsynsforskriften
- korrigere oppføring i Enhetsregisteret
- påføre datoen for styrets godkjenning av den oppdaterte systembeskrivelsen
- utforme en mal til praksisavtale som oppfyller NOKUTs krav

Tilbyder bør også

- utforme tydeligere bestemmelser for realkompetansevurdering
- vurdere å gi fremstillingen av karakterene i vitnemålet en forklarende overskrift

3 Sakkyndig vurdering av utdanningen

Teksten i dette kapitlet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer «vi», er det et uttrykk for de sakkyndige. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

3.0 Oppsummering

Tilbyder har søkt om godkjenning av utdanningen *psykisk helsearbeid og rusarbeid*. Tilbyder har laget en omfattende studieplan med bra struktur og tydelig inndeling. Våre kommentarer er i hovedsak knyttet til læringsutbyttebeskrivelser og praksis. Tilbyder må beskrive samarbeidet med praksisfeltet. Tilbyder har ikke lagt ved kravspesifikasjon for undervisningspersonalet. En slik spesifisering er et krav fra NOKUTs side. Ut fra vår vurdering anbefaler vi ikke tilbudet godkjent.

3.1 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

3.1.1 Samarbeid med yrkesfeltet

(2) Tilbyder skal samarbeide med aktører i yrkesfeltet og delta i faglige nettverk som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Vurdering

Tilbyder har lagt ved en intensjonsavtale mellom tilbyder og Oslo Universitetssykehus som gjelder fagskoleutdanningen *sterilforsyning i helsetjenesten*. Tilbyder må vise til samarbeidsavtaler med aktuelle aktører. Det er heller ikke beskrevet noe om møtepunkter mellom tilbyder og eventuelle aktører.

I NOKUTs veiledning vektlegges betydningen av dette samarbeidet. Tilbyder må beskrive hva det samarbeides om, og hva samarbeidet har resultert i. Vi kan ikke finne noen beskrivelse av dette i søknaden.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må

- legge ved aktuelle samarbeidsavtaler
- beskrive samarbeidet med yrkesfeltet, både hva det samarbeides om og resultatet

Merknad fra NOKUT

Det fremgår ikke tydelig i NOKUTs søknadssenter at tilbydere, som søker vesentlig endring, må dokumentere samarbeid med yrkesfeltet, på lik linje som ved søknad om ny fagskoleutdanning. En

faglig endring i en eksisterende utdanning kan føre til at tilbyder må samarbeide med andre aktører, for utdanningen skal gi det relevante læringsutbyttet som kreves. Det er derfor nødvendig at samarbeid om utdanningen dokumenteres, slik at de sakkyndige får vurdert samarbeidets relevans.

NOKUT kunne og burde ha etterspurt samarbeidsavtaler tidligere i søknadsprosessen. Vi beklager at vi ikke gjorde dette.

3.1.2 Praksisavtaler

(4) For utdanninger med praksis skal det foreligge avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Vurdering

I vedlegg 1, Praksishefte, gir tilbyder informasjon om innholdet i praksisperioden. På s. 60 er det lagt ved en praksisavtale.

NOKUT viser til at denne praksisavtalen skal sannsynliggjøre at praksis er gjennomførbart, og at aktiviteten utenfor skolen er tilstrekkelig kvalitetssikret. Dette mener vi er godt og oversiktlig beskrevet. Det er imidlertid noen formelle krav til praksisavtalen som ikke er på plass, dette inkluderer det forventede læringsutbyttet og krav til praksisveiledere. Sistnevnte kommer heller ikke frem i kravspesifikasjonen. Tilbyder må i praksisavtalen, og kravspesifikasjonen (jf. krav 3.5.1 *Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse*), beskrive kravene til praksisveileder. Det skal fremgå tydelig hvilken kompetanse praksisveiledere må ha. Kompetansen skal sikre at personene kan veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet. I mange tilfeller er veiledere også med på å vurdere studentenes innsats i praksis. Ettersom dette er tilfellet her, er det viktig at de har kompetanse i å vurdere, at de kjenner skolens vurderingskriterier og at de har en forståelse for karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis. Vi viser til NOKUTs *Veiledning til fagskoletilsynsforskriften* for detaljert informasjon om hva en praksisavtale skal inneholde, og tilbyder må sørge for at sin avtalemal er i henhold til disse kravene.

I studieplanens praksishefte, på side 55, står det: «Studenter som ønsker praksis andre steder enn sitt arbeidssted, som ikke finner plass selv, **kan** [vår utheving] få hjelp fra skolen til å knytte kontakt og avtale praksis med praksissteder skolen allerede har samarbeidsavtaler med.» Det er tilbyders ansvar å sikre at alle studenter har en tilfredsstillende praksisplass – «kan» må derfor erstattes med «skal».

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- utforme en mal til praksisavtale som oppfyller NOKUTs krav
- sørge for at alle studentene vil få en tilfredsstillende praksisplass

3.1.3 Fagskolepoeng og arbeidsmengde

(5) Utdanningen skal ha et omfang av 30, 60, 90 eller 120 fagskolepoeng.

(6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500-1800 timer per år.

Vurdering

Tilbyder har, i studieplanen på side 13 og 14, en oversikt som viser antall fagskolepoeng og tidsbruk knyttet til hvert enkelt emne. Den totale tidsbruken er satt til 1606 timer, og den tilsvarer 60 fagskolepoeng. Dette er innenfor NOKUTs krav. Dette virker både realistisk og hensiktsmessig for å oppnå læringsutbyttet.

Det blir også gjort rede for hvor mange timer det beregnes til undervisning, veiledning i basisgrupper og selvstudium. Denne fordelingen vurderes som god.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.2 Læringsutbytte (§ 3-2)¹

Utdanningen skal gi ett samlet læringsutbytte som er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttet skal beskrive kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene oppnår etter fullført utdanning, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Vurdering

Læringsutbyttebeskrivelsene er beskrevet i studieplanen, både som overordnede beskrivelser for hele utdanningen, og som læringsutbyttebeskrivelser under hvert emne. De er oversiktlig satt opp og tydelig inndelt i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Bruken av overskriften «Overordnet læringsutbytte» både for utdanningen som helhet og under hvert emne er uheldig og dette er kommentert senere.

Vi mener læringsutbyttet stort sett ligger på rett nivå, er relevant for yrkesfeltet og realistisk i forhold til innholdet i studiet. Det er likevel en del uklarheter i beskrivelsen, og en del steder der både nivået og beskrivelsene er vanskelig å kjenne igjen fra NKR.

Tilbyder bruker ordlyden «Etter fullført fagskoleutdanning i psykisk helsearbeid og rusarbeid har studenten kunnskap om [...]» i de overordnede beskrivelsene. Etter fullført fagskoleutdanning er de ikke studenter lenger, og ordbruken må her endres.

¹ NOKUT gjennomfører i 2014 et forsøk der et sakkyndigpanel vurderer om læringsutbyttebeskrivelsen (LUB) i den aktuelle søknaden er utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og konkluderer med om søknaden er egnet for videre sakkyndig behandling. Panelet har imidlertid ikke vært involvert i forbindelse med denne søknaden.

Å bruke betegnelsen god i «god kjennskap til» gjør at læringsutbyttet blir vanskelig å måle, og må tas bort. Likedan er «grunnleggende kunnskap» definert som tilhørende nivå 2, ikke nivå 5, og må endres.

«Helsefremmende» brukes som begrep under Ferdigheter, og det er også brukt i læringsutbyttebeskrivelsene i emne 2 samt i overskrift og innhold i emne 2. Begrepet brukes ikke i læringsutbyttene under Kunnskap i den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen, og dette mener vi det må gjøre siden begrepet har en vesentlig plass i et av emnene.

Det femte læringsutbyttet i Ferdigheter ser ut til å høre mer inn under Generell kompetanse. Det er vanskelig å gjenkjenne læringsutbyttet ut fra de deskriptorene som er brukt i NKR for fagskole 1, og vi mener at tilbyder må endre disse slik at de blir mer gjenkjennelige.

Det sjette læringsutbyttet i Ferdigheter virker også å høre mer inn under generell kompetanse, da den ligner på deskriptoren «kan bygge relasjoner med fagfeller og på tvers av fag, samt med eksterne målgrupper».

I læringsutbyttene under Generell kompetanse er det vanskelig å finne igjen deskriptorene som er brukt i NKR og det er derfor vanskelig å vurdere dette. Tilbyder må gå gjennom læringsutbyttene her og formulere de slik at de er gjenkjennelig fra NKR. Det sjette utbyttet, «studenten [er] bevisst sin profesjonelle kompetanse, sin kreativitet og sitt mot», er vanskelig å mål og må omformuleres.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- endre bruken av ordet studenter til kandidater
- ta bort ord som er vanskelige å måle, for eksempel god i «god kjennskap til», og «bevisst sin profesjonelle kompetanse, sin kreativitet og sitt mot»
- endre «grunnleggende kunnskap» til riktig nivå
- ha læringsutbyttebeskrivelse i kunnskap som omhandler begrepet «helsefremmende»
- endre beskrivelse 5 i ferdigheter i forhold til deskriptorene i NKR og vurdere om det hører inn under ferdigheter eller generell kompetanse
- endre beskrivelsene under generell kompetanse slik at de er gjenkjennelige fra NKR

3.3 Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3)

3.3.1 Utdanningens navn

(1) Utdanningens navn skal være dekkende for innholdet og det læringsutbyttet utdanningen gir.

Vurdering

Navnet på utdanningen det søkes godkjenning for er *psykisk helsearbeid og rusarbeid*. Dette er det samme som navnet i den nasjonale planen og er dekkende for innholdet i utdanningen og det læringsutbyttet som utdanningen gir.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.3.2 Utdanningens innhold

(2) Utdanningens innhold skal være egnet for å nå læringsutbyttet.

Vurdering

Utdanningstilbudets innhold beskrives greit i studieplanen og er systematisk satt opp under hovedpunkter i hvert emne.

Det er beskrevet læringsutbytte for utdanningen som helhet. Likedan er det i hvert enkelt emne listet opp forventet læringsutbytte fordelt i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Dette er for øvrig omtalt i vurderingen av krav 3.2 *Læringsutbytte*.

Det er beskrevet arbeidsmetoder som bygger på moderne pedagogiske prinsipper med fokus på studentaktive læringsformer. Det etableres tverrfaglige basisgrupper ved studiestart som skal være i virksomhet gjennom hele studiet. Det benyttes mappe som arbeidsmetode og det vil legges vekt på deltakeraktive metoder. Arbeidsformene krever studentaktivitet og vi synes det er bra at tilbyder har en bevissthet om dette.

Det faglige innholdet i planen gjenspeiler det forventede læringsutbyttet som er satt for utdanningen, med forbehold om at de manglene vi påpeker under 3.2 *Læringsutbytte* blir rettet opp. Det er satt opp hovedpunkter med mer detaljerte underpunkter som sier hvilke tema det skal arbeides med i hvert emne. Disse punktene er satt opp som «emner» i studieplanen. Dette kan virke forvirrende og vi anbefaler at tilbyder heller kaller disse punktene i hvert emne for tema.

Innholdet gjenkjennes både i beskrivelsene av overordnet læringsutbytte og i læringsutbyttebeskrivelsene for hvert emne. Vi mener at innholdet i de ulike emnene er egnet for å lede frem til læringsutbyttet. Psykisk helsearbeid og rusarbeid er omtalt som en helhet og ikke hver for seg. Dette mener vi er i tråd med behovet for kompetanse når det gjelder sammensatte lidelser.

Vi mener utdanningen dekker de relevante emnene og at det er sannsynlig at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet gjennom den planen tilbyder presenterer.

Litteraturen som er satt opp i hvert emne er aktuell og virker dekkende for det studentene skal lære.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør bruke for eksempel begrepet tema som overskrift for det faglige innholdet i stedet for emne.

3.3.3 Utdanningens emner

(3) De ulike emnene skal til sammen bidra til at studentene oppnår utdanningens totale læringsutbytte.

Vurdering

Emnene er systematisk satt opp med læringsutbytte først, deretter mer punktvis hva studentene, etter endt emne, skal ha kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i. Disse underpunktene tar utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsene, og bidrar til at det blir lettere for studenten å kontrollere om de får den utdanningen de er lovet. Vi mener det er uheldig at tilbyder bruker beskrivelsen «overordnet læringsutbytte» også under hvert emne. Med overordnet læringsutbytte menes læringsutbytte for hele utdanningen, ikke for hvert emne, og dette kan virke forvirrende for studentene heller enn oppklarende. Vi mener tilbyder må ta bort «overordnet læringsutbyttebeskrivelse» og heller ha med for eksempel en kort omtale om emnet før læringsutbyttebeskrivelsene her.

Vi ser også at det i læringsutbyttebeskrivelsen for emne 1 brukes beskrivelsen «etablere grunnleggende kunnskap om». Dette må endres da «grunnleggende kunnskap» ifølge NKR definerer kunnskaper på ungdomsskolenivå.

Under emne 2 står det i læringsutbyttebeskrivelsene at «studenten skal ha generell kunnskap om psykiske lidelser og ruslidelser [...]» Ordet «generell» er vanskelig å måle og vi mener det må endres. Tilbyder må også endre beskrivelsen «studenten skal ha». Læringsutbytte skal være en beskrivelse av hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av en læringsprosess.

I emne 3 under læringsutbytte i kunnskap, brukes begrepet «har spesifikk kunnskap om». Hva menes med spesifikk kunnskap? Dette kan være vanskelig å måle og vi mener det vil være bedre å endre til «har kunnskap om» i stedet. De læringsutbyttebeskrivelsene som ellers er beskrevet under hvert emne og delt inn i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse er i tråd med den nasjonale planen og er tydelige.

Det er beskrevet læringsutbytte for fordypningsarbeid/hovedprosjekt, og for praksis. På s. 54 i studieplanen står det at studentene i praksis selv skal utarbeide eget læringsutbytte, og det er en oversikt over forslag til læringsutbytte. Disse eksemplene er formulert som mål men det brukes begrepet læringsutbytte om de. Det virker forvirrende at studentene skal bestemme læringsutbytte selv når læringsutbytte allerede er satt opp fra skolens sin side, se side 64 i studieplanen. At studentene lager seg egne mål for praksis er bra men da mener vi det bør det brukes mål som begrep.

Etter læringsutbyttebeskrivelsene står sentrale tema med hovedpunkter og underpunkter. Deretter får studentene oversikt over studiekrav og vurderingsform, samt litteratur for dette emnet.

Vi kan ikke se at tilbyder beskriver eller begrunner sammenhengen mellom det overordnede læringsutbyttet og læringsutbyttene for hvert emne, eller hvordan emnene henger sammen. Imidlertid ser vi at emnene bygger på en naturlig progresjon med tanke på innholdet. Det virker sannsynlig at studentene vil oppnå læringsutbyttet for utdanningen ved hjelp av de oppgitte emnene.

Vi mener, også med bakgrunn i NOKUTs krav, at studieplanen vil bli bedre om tilbyder beskriver og begrunner sammenhengen mellom emnene og viser hvordan emnene henger sammen med det overordnede læringsutbyttet.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- ta bort beskrivelsen «overordnet læringsutbytte» under hvert emne
- i 5.1.1 i studieplanen: endre bruken av «grunnleggende kunnskap»
- i 5.2.1 i studieplanen: ta bort ordet «generell» i «generell kunnskap» og formulere beskrivelsen som læringsutbytte
- bruke begrepet mål istedenfor læringsutbytte om studentenes egne mål for praksis

Tilbyder bør vise hvordan emnene henger sammen og beskrive og begrunne sammenhengen mellom emnene.

3.3.4 Studieplanen

(4) Studieplanen skal tydelig vise utdanningens innhold og oppbygning.

Vurdering

Navnet, *psykisk helsearbeid og rusarbeid*, brukes konsekvent i fagplanen (se også krav 3.3.1 *Utdanningens navn*, der navnet vurderes).

Læringsutbyttet for studiet er beskrevet både for utdanningen som helhet, og under hver av de fem emnene. Læringsutbyttene utdypes i studieplanen og er delt opp i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. For vurdering av læringsutbyttet, se vurdering av krav 3.2 *Læringsutbytte* og 3.3.2 *Utdanningens innhold*.

Utdanningen er beskrevet som et deltidsstudium over to år og som et heltidsstudium over et år, men gjennomføringsmodellen er over to år, altså fire semestre. Hvert av emnene angis med fagskolepoeng, 60 til sammen. Det er beskrevet at forventet bruk av antall timer på studiet som helhet er 1606. Det er også beskrevet hvor mange timer som er satt av til undervisning, veiledning i basisgrupper og til selvstudie. Antall uker på hvert emne er også nevnt.

Studiet er inndelt i fem emner. Læringsutbyttebeskrivelser og faglig innhold er oversiktlig beskrevet med både læringsutbytter, sentrale tema, litteratur, studiekrav og vurdering knyttet til hvert emne, også praksis (se vurdering av krav 3.3.2 *Utdanningens innhold* og 3.3.3 *Utdanningens emner*).

Vi kan ikke finne noen beskrivelse av den indre sammenhengen i utdanningen.

Ansvar for egen læring er sentralt for studiet. Det er sentralt å få frem nye kunnskaper, ferdigheter og erfaringer, og å aktivt trene på å søke kunnskap, kritisk tenkning og problemløsning. E-læringsplattformene som brukes er Fronter og It's Learning. Opplæring i dette verktøyet er ikke beskrevet. Dette må eksplisitt inn i studieplanen, for eksempel med en henvisning til hvor på skolens hjemmesider studenten kan få mer informasjon.

Det legges opp til metoder der studentene er aktive, og problembasert læring er et viktig pedagogisk prinsipp. Studenten blir delt inn i basisgrupper på 4–6 studenter, som skal være i virksomhet gjennom

hele studiet. Undervisningsformene er forelesninger, videoopptak, film, kreative læringsmetoder som rollespill, ulike gruppeøvelser og samhandlingsteknikker. Det benyttes også veiledning.

Litteraturen er delt inn i hver emne og beskrives der. Det er også laget en liste over tilleggslitteratur for de som ønsker å lese mer enn den obligatoriske litteraturen.

Praksis er godt beskrevet, og utdypet i en egen studieplan.

Vurderingsformene er bra beskrevet i utdanningsplanen. Mappevurdering gjøres bra rede for. Det brukes karakterer fra A–F. Studentens praksis vil bli vurdert som bestått/ ikke bestått.

Studieplanen er logisk bygget opp med en innledende del med generell informasjon om studiet, deretter beskrivelse av opptakskrav og læringsutbyttet, både det overordnede og for hvert emne. Så kommer organisering av studiet, arbeidsmetoder og vurderingsformer. Tilslutt beskrives det faglige innholdet i utdanningen. Praksisheftet kommer som et vedlegg. Her beskrives praksis både på egen arbeidsplass og praksis på annet sted.

Dette er en studieplan som på en god måte beskriver tilbyders måte å gjennomføre studiet på. Det kommer tydelig frem hva studentene vil få av opplæring og hvordan studiet er lagt opp.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må, i studieplanen, beskrive muligheten studentene har for opplæring i e-læringsplattformene.

Det er i vurderingen av kravene 3.2 *Læringsutbytte*, 3.3.2 *Utdanningens innhold* og 3.3.3 *Utdanningenes emner* beskrevet flere mangler ved studieplanen som må rettes opp.

3.4 Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4)

3.4.1 Undervisningsformer og læringsaktiviteter

(2) Undervisningsformer og læringsaktiviteter, herunder eventuell praksis, skal være tilpasset læringsutbyttet som skal oppnås.

Vurdering

Tilbyder har i tillegg til det som står i studieplanen, beskrevet innholdet i praksis i et eget praksishefte. Her vises det hva læringsutbyttet av praksis er, sentrale tema for praksisperioden og arbeidskrav. Perioden vurderes som bestått / ikke bestått. Veiledningsgrunnlaget kommer tydelig frem og det er oversiktlig hva som kreves av studentene før og under praksis. Det kommer også tydelig frem hvilket ansvar praksisveileder og faglærer har. Faglærer skal ha minst tre møter på praksisstedet.

Tilbyder holder praksisseminar. Det ligger ved en oversikt som viser innholdet. Det er også lagt ved praksisavtale, rutiner for praksis, og skjema for halv- og heltidsevaluering. Det er et eget vedlegg som beskriver prosjekt som praksis på egen arbeidsplass. Dette er oversiktlig og grundig gjort.

Tilbyder har også lagt ved et skjema, ved navn *10.12 Læringsutbytte i praksisperioden*, og en mal for kontrakt mellom student og praksisveileder. Av disse virker det som om det er studentens valg hvilket læringsutbytte den skal få av praksisperioden. Det er godt mulig det er begrepsforvirring som er problemet her. Tilbyder må forklare for hva som menes i disse dokumentene, og eventuelt omformulere teksten, slik at det ikke virker som om læringsutbytter er valgfrie. Se også vurdering under *3.3.3 Utdanningens emner*.

Praksis som undervisningsform vurderes som godt beskrevet.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må gjøre rede for, og eventuelt omformulere, innholdet i dokumentene *10.12 Læringsutbytte i praksisperioden* og *10.13 Kontrakt*.

3.5 Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5)

3.5.1 Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse

(1) Undervisningspersonalets sammensetning og samlede kompetanse skal være tilpasset utdanningen slik den er beskrevet i studieplanen. Undervisningspersonalet må samlet ha følgende kompetanse:

- a) Formell utdanning minst på samme nivå som det undervises i, innen det aktuelle fagområdet eller nærliggende fagområder. For nye fagområder der det ennå ikke tilbys tertiær utdanning, kan langvarig yrkespraksis erstatte formell utdanning.
- b) Pedagogisk kompetanse relevant for utdanningen. Minst én person skal ha formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg.
- c) Digital kompetanse relevant for utdanningen.
- d) Relevant og oppdatert yrkeserfaring.

Vurdering

Tilbyder har i studieplanen lagt ved en tabell over undervisningspersonellet tilknyttet utdanningen. Denne tabellen viser at to av faglærerne har formell utdanning som psykiatriske sykepleiere, en som sosionom og en som tannhelsesekretær. Av yrkesrelevant utdanning kommer det fram at begge fagområdene, psykisk helsearbeid og rusarbeid, er ivarettatt.

Det er lagt ved en egen oversikt over den som er faglig og pedagogisk ansvarlig for tilbudet, og denne har 50 prosent stilling i utdanningen. Pedagogisk ansvarlig er den samme som faglig ansvarlig, ifølge tilbyders tabell. Se vurderingen av personen i krav *3.5.3 faglig ansvarlig*.

Alle faglærerne og sensorene er oppgitt med pedagogisk kompetanse i form av praktisk pedagogisk utdanning (PPU).

Tilbyder har ikke lagt ved en kravspesifikasjon for undervisningspersonell, sensorer og praksisveiledere som skal tilknyttes utdanningen.

Vi minner om at, ifølge NOKUT, skal en slik kravspesifikasjon gjelde både eksisterende personell og ved eventuelle ansettelse, og den må inneholde en tydelig og *konkret* beskrivelse av krav innenfor de fire kompetanseområdene: formell utdanning, pedagogisk kompetanse, digital kompetanse og relevant yrkeserfaring – for akkurat denne omsøkte utdanningen. Kravspesifikasjonen må også inneholde forholdstallet mellom undervisningspersonalet og studentene.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må legge frem en kravspesifikasjon for undervisningspersonell, sensorer og praksisveiledere som skal tilknyttes utdanningen.

3.5.2 Praksisveiledere

(2) For utdanninger med praksis skal eksterne praksisveiledere ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.

Vurdering

Vi kan ikke finne at det kommer frem hvilke formelle krav som stilles til praksisveilederne. Dette må tilbyder beskrive. Kravene må komme tydelig frem i praksisavtalen, praksisheftet og kravspesifikasjonen, jf. vår vurdering av kravene *3.1.2 Praksisavtaler* og *3.5.1 Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse*.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må beskrive de formelle kravene til praksisveilederne. Dette må gjøres i praksisavtalen, praksisheftet og kravspesifikasjonen.

3.5.3 Faglig ansvarlig

(4) Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse. Faglig ansvarliges oppgave er å sikre at studentene gjennomfører utdanningen som beskrevet i planen og oppnår læringsutbyttet. Faglig ansvarlig må være tilsatt hos tilbyder i minimum 50 prosent stilling.

Vurdering

Det er lagt ved en egen tabell over faglig og pedagogisk ansvarlig for studietilbudet. Av tabellen på studieplanens side 95, fremgår det at personen er ansatt i 100 % stilling hos tilbyder, med 50 % knyttet til utdanningen. NOKUTs krav om at faglig ansvarlig må være tilsatt hos tilbyder i minimum 50 % stilling er dermed oppfylt.

Faglig og pedagogisk ansvarlig er samme mann. Han har formell utdanning som psykiatrisk sykepleier, og tilføyde PPU. Han har pedagogisk erfaring fra arbeid i videregående skole og fagskole. Vi vurderer denne personens kompetanse som tilfredsstillende for arbeidet som faglig og pedagogisk ansvarlig.

Denne personen oppgis å ha nært samarbeid med undervisningspersonalet og har oppgaver som kvalitetssikrer undervisningen opp mot studieplanen, samt bidrar i utviklingsarbeid og sørger for samarbeidsarenaer med blant annet yrkesfeltet. Ansvar for det pedagogiske opplegget innebærer blant annet evaluering og utvikling av det pedagogiske opplegget, generell fagutvikling og forpliktende samarbeid med andre fagskoler.

Vi vurderer dithen at personens kompetanse, ansvar og oppgaver vil sikre utdanningens faglige og pedagogiske opplegg.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.6 Konklusjon etter sakkyndig vurdering

Utdanningen anbefales ikke godkjent.

Tilbyder må

- legge ved aktuelle samarbeidsavtaler
- beskrive samarbeidet med yrkesfeltet, både hva det samarbeides om og resultatet
- utforme en mal til praksisavtale som oppfyller NOKUTs krav
- sørge for at alle studentene vil få en tilfredsstillende praksisplass
- endre bruken av ordet studenter til kandidater
- ta bort ord som er vanskelige å måle, for eksempel god i «god kjennskap til», og «bevisst sin profesjonelle kompetanse, sin kreativitet og sitt mot»
- endre «grunnleggende kunnskap» til riktig nivå
- ha læringsutbyttebeskrivelse i kunnskap som omhandler begrepet «helsefremmende»
- endre beskrivelse 5 i ferdigheter i forhold til deskriptorene i NKR og vurdere om det hører inn under ferdigheter eller generell kompetanse
- endre beskrivelsene under generell kompetanse slik at de er gjenkjennelige fra NKR
- ta bort beskrivelsen «overordnet læringsutbytte» under hvert emne
- i 5.1.1 i studieplanen: endre bruken av «grunnleggende kunnskap»
- i 5.2.1 i studieplanen: ta bort ordet «generell» i «generell kunnskap» og formulere beskrivelsen som læringsutbytte
- bruke begrepet mål istedenfor læringsutbytte om studentenes egne mål for praksis
- i studieplanen, beskrive muligheten studentene har for opplæring i e-læringsplattformene
- gjøre rede for, og eventuelt omformulere, innholdet i dokumentene *10.12 Læringsutbytte i praksisperioden* og *10.13 Kontrakt*
- legge frem en kravspesifikasjon for undervisningspersonell, sensorer og praksisveiledere som skal tilknyttes utdanningen

- beskrive de formelle kravene til praksisveilederne. Dette må gjøres i praksisavtalen, praksisheftet og kravspesifikasjonen

Tilbyder bør

- bruke for eksempel begrepet *tema* som overskrift for det faglige innholdet i stedet for *emne*
- vise hvordan emnene henger sammen og beskrive og begrunne sammenhengen mellom emnene

4 Tilsvaarsrunde

NOKUT mottok 19. mars 2015 tilbakemelding fra søkeren på de sakkyndiges vurdering i utkast til tilsynsrapport, et dokument ble ettersend på forespørsel 28. mars 2015. Under presenterer vi søkerens tilbakemelding på den sakkyndige vurderingen, samt de sakkyndiges tilleggsvurdering av de opprinnelig underkjente kravene.

4.1 Søkerens tilbakemelding

Vedlegg 2

Tilsvar på sakkyndig rapport om godkjenning av fagskoleutdanningen psykisk helsearbeid og rusarbeid.

Innledende kommentar:

Tilbyders navn er endret til «Fagskolen Oslo Akershus» i systemet for kvalitetssikring. Navnet er rettet opp i Brønnøysundregisteret og reglement er korrigert. Setningen «søkerne kan be om begrunnelse for avslag» er fjernet fra reglementet. Påføring av dato for styrets godkjenning av KS er irrelevant nå, da vi etter NOKUTs svar på henvendelse, har fått anledning til å gjøre en større revisjon av KS ved Fagskolen Oslo Akershus innen vi påfører dato for styrets godkjenning. Fremgangsplan for revisjonsarbeidet fortsetter og ny frist er 04.05.15 (vedlegg 1)

Tilbyder må:

- Korrigere opptakskravet
Kravet er endret i studieplanen pkt 1.4.1, s 11 og 12.
- Legge ved aktuelle samarbeidsavtaler
Samarbeidsavtaler ligger vedlagt. (Vedlegg 4)
- Beskrive samarbeidet med yrkesfeltet, både hva det samarbeides om og resultatet
Se vedlegg 4, samarbeidsavtaler
- Utforme en mal til praksisavtale som oppfyller NOKUTs krav
Se vedlegg 5
- Sørge for at alle studentene vil få en tilfredsstillende praksisplass
Det er inngått samarbeidsavtaler .
- Endre bruken av ordet studenter til kandidater.
Kravet er endret i studieplanen pkt 1.2.4, s 10 og 11.
- Ta bort ord som er vanskelige å måle, for eksempel "god kjennskap til", og bevisst sin profesjonelle kompetanse, sin kreativitet og sitt mot"
Kravet er endret i studieplanen pkt 1.2.4 s 10 og 11.
- Endre grunnleggende kunnskap til riktig nivå
Kravet er endret i studieplanen pkt 1.2.4, s 10
- Ha læringsutbyttebeskrivelse i kunnskap som omhandler begrepet "helsefremmende"
Kravet er endret i studieplanen pkt 1.2.4, s 10.
- Endre beskrivelse 5 i ferdigheter i forhold til deskriptorene i NKR og vurdere om det hører inn under ferdigheter eller generell kompetanse
Kravet er endret i studieplanen pkt 1.2.4 s 10.
- Endre beskrivelsene under generell kompetanse slik at de er gjenkjennelige fra NKR
Kravet er endret i studieplanen pkt 1.2.4 s 11.
- Ta bort beskrivelsen "overordnet læringsutbytte" under hvert emne
Kravet er endret i studieplanen pkt 5.1 t.o.m pkt 5.5 s 24-36.
- I 5.1.1 i studieplanen: endre bruken av "grunnleggende kunnskap"
Kravet er endret i studieplanen pkt 5.1.1, s 24.

Vedlegg 2

- I 5.2.1. i studieplanen; ta bort ordet "generell kunnskap" og formulere beskrivelsen som læringsutbytte
Kravet er fjernet i studieplanen pkt 5.2.1 s 27.
- Bruke begrepet mål istedenfor læringsutbytte om studentenes egne mål for praksis
Kravet er endret i studieplanen pkt 10.1.1 s 55
- I studieplanen, beskrive muligheten studentene har for opplæring i e-plattformene
Kravet er endret i studieplanen pkt 3.1 s 17
- Gjøre rede for, og eventuelt omformulere, innholdet i dokumentene *10.12 Læringsutbytte i praksisperioden og 10.13 Kontrakt*
Kravene er endret i studieplanen pkt 10.12 og 10.13 s 74 og 75.
- Legge frem kravspesifikasjon for undervisningspersonell, sensorer og praksisveiledere som tilknyttes utdanningen
Kravet er endret i studieplanen, i vedlegg 3-1 s 97.
- Beskrive de formelle kravene til praksisveilederne. Dette må gjøres i praksisavtalen, praksisheftet og kravspesifikasjonen
Kravet er endret i studieplanen i vedlegg 3-1 s 97 (Kravspesifikasjon), i veiledning pkt 10.8(praksisheftet) og i pkt 10.8 s 70

Tilbyder bør:

- Bruke for eksempel begrepet *tema* som overskrift for det faglige innholdet i stedet for *emne*
Tema er endret til emne i overskrift over det faglige innholdet i Studieplanen s 24-36.

4.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

3.1.1 Samarbeid med yrkesfeltet

Tilbyder har lagt ved to eksempler på samarbeidsavtaler med yrkesfeltet. Her kommer det også frem hva det samarbeides om. Vi anser disse samarbeidsavtalene som relevante og gode.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.1.2 Praksisavtaler

Tilbyder har utformet og lagt ved en praksisavtale. I tillegg til å ha inngått samarbeidsavtaler med praksissteder, har tilbyder fått inn i studieplanen at de som ikke finner praksisplass selv, skal få hjelp av tilbyder (s. 12). Det er bra at tilbyder nå har inngått avtaler med praksissteder og har gjort endring i studieplanen for å ivareta studentenes vilkår.

Praksisavtalen inkluderer fortsatt ikke læringsutbyttet for praksis og ikke krav til praksisveileders kompetanse. Tilbyder har beskrevet de formelle kravene til praksisveiledere både i praksisheftet og kravspesifikasjonen, men må gjøre dette også i praksisavtalen.

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- inkludere læringsutbyttet for praksis
- beskrive kravene til praksisveileders kompetanse, som oppgitt i kravspesifikasjonen

3.3.3 Utdanningens emner

Alle må-punktene som ble anbefalt endret er utført tilfredsstillende.

3.3.4 Studieplanen

Tilbyder har i studieplanen beskrevet at det settes av syv timer til opplæring i bruken av e-læringsplattformen. Vi anser dette som tilstrekkelig.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.5.1 Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse

Kravspesifikasjonen tilbyder har lagt ved angir krav til formell, pedagogisk og digital kompetanse, samt yrkeserfaring for undervisningspersonellet tilknyttet utdanningen. Kravet tilbyder stiller til formell kompetanse er «fagarbeider innen helse» eller «fagskolekandidat innen fagfeltet». I NOKUTs krav til formell kompetanse står det at den formelle utdanningen minst må være på samme nivå som det undervises i, og helst på nivået over der det finnes høyere utdanning innen fagområdet. «Fagarbeider» er på nivå med videregående opplæring og tilfredsstillende dermed ikke NOKUTs krav. En person som fullfører en fagskoleutdanning på 30 fagskolepoeng kan defineres som «fagskolekandidat», det ligger derfor heller ikke i dette at nivået er på minst samme nivå. Vi ser av

tabellen over personellet at tilbyder har tilfredsstillende nivå på de som underviser, men like fullt må kravspesifikasjonen være god. Tilbyder må sikre at undervisningspersonellets formelle kompetanse minst er på samme nivå som det det undervises i.

Vi mener det må komme tydelig fram at undervisningspersonell tilknyttet utdanningen *psykisk helsearbeid og rusarbeid* må samlet sett ha formell kompetanse innen begge disse fagområdene. Dette gjelder også krav til yrkeserfaring for å sikre at undervisningen blir relevant. Vi etterspør også mer konkretiserte krav.

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- ha krav til at undervisningspersonellets formelle kompetanse minst er på samme nivå eller høyere enn det det undervises i
- ha krav som sikrer at undervisningspersonellet som er tilknyttet utdanningen samlet sett har kompetanse på og erfaring fra begge fagområdene
- utforme krav som er mer konkrete, slik at de sikrer korrekt kompetanse

3.5.2 Praksisveiledere

Tilbyder har beskrevet de formelle kravene til praksisveiledere både i praksisheftet og kravspesifikasjonen. Kravet til formell kompetanse for praksisveilederne må utbedres i tråd med kravet til formell kompetanse for det pedagogiske personellet. Kravet er ikke skrevet inn i praksisavtalen, jf. vurderingen over av praksisavtalen. Dette må tilbyder gjøre.

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- korrigere kravet til formell kompetanse for praksisveilederne i tråd med kravet til formell kompetanse for det pedagogiske personellet
- beskrive kravet til praksisveiledere også i praksisavtalen

4.3 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Utdanningen anbefales ikke godkjent.

Tilbyder må

- i praksisavtalen inkludere læringsutbyttet for praksis
- i praksisavtalen beskrive kravene til praksisveilederens kompetanse, som oppgitt i kravspesifikasjonen
- i kravspesifikasjonen stille krav til at undervisningspersonellets formelle kompetanse minst er på samme nivå eller høyere enn det det undervises i
- i kravspesifikasjonen stille krav som sikrer at undervisningspersonellet som er tilknyttet utdanningen samlet sett har kompetanse på og yrkeserfaring fra begge fagområdene
- i kravspesifikasjonen ha krav som er godt konkretiserte, slik at de sikrer korrekt kompetanse

- korrigere kravet til formell kompetanse for praksisveilederne i tråd med kravet til formell kompetanse for det pedagogiske personellet

4.4 NOKUTs tilleggsvurdering

Tilbyder har rettet opp forhold i reglementet og Enhetsregisteret i henhold til vår innledende vurdering. Tilbyder har også lagt ved en fremdriftsplan for arbeidet med deres system for kvalitetssikring. Vi anser de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning som oppfylt og ser frem til å vurdere deres nye system for kvalitetssikring.

De sakkyndige påpeker at krav til praksisavtalen og kravspesifikasjonen fortsatt ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte. I korrespondanse med NOKUT har de gitt uttrykk for at det er små endringer som må til for at kravene skal vurderes som oppfylte. Kravene i kravspesifikasjonen må tydelig være på riktig nivå, det må være mer faglig konkrete krav og det må stilles krav som sikrer at utdanningspersonalet har kompetanse som dekker både psykisk helsearbeid og rusarbeid; dere må også tilføye kravet til praksisveileders kompetanse og læringsutbyttet for praksis til praksisavtalen.

Vi forutsetter at disse korrigeringsene gjøres og godkjenner søknaden om vesentlige endringer. Vi gjør oppmerksom på at vi ved et eventuelt fremtidig tilsyn vil kontrollere om dere gjorde som påkrevd.

5 Vedtak

NOKUT ved direktøren anser de faglige kravene for godkjenning av de faglige endringene, og navneendringen fra *psykisk helsearbeid* til *psykisk helsearbeid og rusarbeid*, ved Fagskolen Oslo Akershus som oppfylt. NOKUT har derfor vedtatt å godkjenne søknaden.

De sakkyndige har påpekt at malen for praksisavtale og kravspesifikasjonen behøver korrigerings for å være tilfredsstillende. NOKUT forutsetter at tilbyder retter opp dette.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden av 14. september 2014 og i tilsynsrapporten.

Vedtaket er fattet med hjemmel i

- lov om fagskoleutdanning § 2
- forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 (1) (heretter NOKUT-forskriften)

6 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- søknad datert 14. september 2014, NOKUTs saksnummer 14/504-1
- tilsvar datert 19. mars 2015, og ettersendt dokument 28. mars 2015, NOKUTs saksnummer 14/504-12 og 14/504-15

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Kravene til sakkyndige står oppført i fagskoletilsynsforskriften kapittel 2. De sakkyndige skal vurdere om søker oppfyller kravene for godkjenning av fagskoleutdanning, jf. fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- **Sykepleier Hanne Ekroll, Ullevaal universitetssykehus**
Hanne Ekroll er utdannet sykepleier (1999) og homeopat (2005), og har bred erfaring fra helse- og omsorgssektoren. Hun har blant annet jobbet på A-senteret i Oslo, som har både poliklinisk og døgntilbud for mennesker med rusrelatert problematikk. Her har Ekroll jobbet både med behandling, som koordinator for de sykepleiefaglige tjenestene, og som inntakskonsulent, ansvarlig for vurdering av søknader om behandlingstilbud. I tillegg holdt hun kurs for klientene om avhengighet. Ekroll har også jobbet som avdelingsleder på Abildsø Bo- og rehabiliteringssenter, der hun var ansvarlig for all virksomhet på avdelingen, inkludert slike ting som ansettelse og veiledning av helsefagarbeidere. Siden 2011 har hun jobbet på akutt psykiatrisk avdeling på Ullevaal universitetssykehus.
- **Avdelingsleder Birgitte Bjørngaard, Lukas fagskole og kurscenter**
Birgitte Bjørngaard er utdannet sykepleier (1986) med videreutdanning i stomisykepleie (2000). Hun har praktisk pedagogisk seminar (1990) og studier i Kultur og helse (2004). Etter å ha jobbet som sykepleier i 15 år har hun fått bred erfaring fra helse- og omsorgssektoren. I 2001 begynte hun å jobbe som faglærer i rehabilitering ved Lukas videregående skole. Fra 2004 har hun vært avdelingsleder ved Lukas Fagskole og kurscenter. Dette arbeidet har gitt henne god innsikt i planene for utdanningstilbudene Miljøarbeid innen rus og Psykisk helsearbeid. I tillegg har Bjørngaard undervist i tverrfaglig samarbeid på Høgskolen i Sør-Trøndelag.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til tilbyder som kan medføre inhabilitet. De sakkyndige har erklært at de ikke er inhabile i saken.

Søkerinstitusjonen fikk anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og hadde ingen merknader.